

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (dziesiąta izba)

z dnia 5 maja 2022 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna polityka rolna (WPR) – Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 – Załącznik II – Wymóg podstawowy w zakresie zarządzania 10 – Rozporządzenie (UE) nr 1107/2009 – Artykuł 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze – System wsparcia bezpośredniego – Wspólne zasady – Zmniejszenie lub wykluczenie całości lub części pomocy otrzymanej w ramach WPR – Nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności – Stosowanie środka ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia w danym państwie członkowskim lub w odniesieniu do którego zezwolenie już nie obowiązuje i – w tym drugim przypadku – którego termin przydatności do użycia został przekroczony

W sprawie C-189/21

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez College van Beroep voor het bedrijfsleven (sąd apelacyjny ds. postępowania administracyjnego w sprawach gospodarczych, Niderlandy) postanowieniem z dnia 23 marca 2021 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 26 marca 2021 r., w postępowaniu:

R. en R.

przeciwko

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

TRYBUNAŁ (dziesiąta izba),

w składzie: I. Jarukaitis, prezes izby, D. Gratsias i Z. Csehi (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: P. Pikamäe,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu rządu niderlandzkiego – C.S. Schillemans i M.K. Bulterman, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu greckiego – E. Tsaousi oraz I.-E. Krompa, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niderlandzki.

– w imieniu Komisji Europejskiej – H. van Vliet, A. Sauka i F. Castilla Contreras, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni wymogu podstawowego w zakresie zarządzania 10, przewidzianego w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. 2013, L 347, s. 549; sprostowanie Dz.U. 2016, L 130, s. 11) (zwany dalej „SMR 10”), który odsyła do art. 55 zdania pierwsze i drugie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. 2009, L 309, s. 1).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy R. en R. a Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ministrem rolnictwa, środowiska i jakości żywności, zwanym dalej „ministrem”) w przedmiocie zmniejszenia kwoty płatności bezpośrednich, które mają zostać przyznane R. en R. w 2018 r. na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz.U. 2013, L 347, s. 608).

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie nr 1306/2013

- 3 Rozporządzenie nr 1306/2013 dotyczy finansowania wspólnej polityki rolnej (WPR), zarządzania nią i monitorowania jej.
- 4 Motyw 53 tego rozporządzenia przewiduje:

„W rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 [z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającym wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającym określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającym rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz.U. 2003, L 270, s. 1)], które zostało zastąpione rozporządzeniem Rady (WE) nr 73/2009 [z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającym wspólne zasady dla systemów

wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającym określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. 2009, L 30, s. 16)], ustanowiono zasadę, że płatność pełnej kwoty beneficjentom niektórych rodzajów wsparcia w ramach WPR powinna być powiązana z przestrzeganiem przepisów dotyczących gospodarowania gruntami, produkcji rolnej oraz działalności rolniczej. [...]

W ramach systemu »zasady wzajemnej zgodności« państwa członkowskie mają nakładać kary w formie zmniejszenia wsparcia lub wykluczenia ze wsparcia otrzymywanego w ramach WPR w całości lub w części”.

5 Motyw 54 rozporządzenia nr 1306/2013 stanowi:

„Ten system zasady wzajemnej zgodności obejmuje w ramach WPR podstawowe normy dotyczące środowiska, zmiany klimatu, utrzymania gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zdrowia roślin oraz dobrostanu zwierząt. Zasada wzajemnej zgodności ma na celu przyczynienie się do rozwoju zrównoważonego rolnictwa poprzez zwiększenie świadomości po stronie beneficjentów co do potrzeby przestrzegania tych podstawowych norm. Ma ona również na celu przyczynienie się do pogodzenia celów WPR z oczekiwaniami społeczeństwa poprzez poprawę spójności tej polityki z politykami w dziedzinie środowiska, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zdrowia roślin oraz dobrostanu zwierząt. System zasady wzajemnej zgodności stanowi integralną część WPR i należy go w związku z tym utrzymać. Należy jednak uprościć jego zakres, który składa się obecnie z oddzielnych wykazów dotyczących podstawowych wymogów w zakresie zarządzania oraz norm utrzymania gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska, tak aby zapewnić i uwidocznic spójność systemu zasady wzajemnej zgodności. W tym celu wymogi oraz normy powinny zostać umieszczone w jednym wykazie i pogrupowane według obszarów i zagadnień. [...]”.

6 Przepisy zawarte w tytule VI tego rozporządzenia dotyczą zasady wzajemnej zgodności, zaś rozdział I w tym tytule określa zakres jej stosowania. Artykuł 91 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Zasada ogólna”, w ust. 1 stanowi:

„W przypadku gdy beneficjent, o którym mowa w art. 92, nie przestrzega przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności, ustanowionych w art. 93, nakłada się na niego karę administracyjną”.

7 Artykuł 91 ust. 3 lit. b) rozporządzenia nr 1306/2013 przewiduje:

„Do celów niniejszego tytułu stosuje się następujące definicje:

[...]

b) »wymóg« oznacza każdy wymóg podstawowy w zakresie zarządzania wynikający z prawa unijnego, o którym mowa w załączniku II, w ramach danego aktu, różny co do istoty od wszelkich innych wymogów tego samego aktu”.

- 8 Artykuł 92 tego rozporządzenia, zatytułowany „Beneficjenci, których dotyczą odnośne przepisy”, w akapicie pierwszym przewiduje:

„[Artykuł] 91 stosuje się do beneficjentów otrzymujących płatności bezpośrednie na podstawie rozporządzenia [nr 1307/2013] [...]”.

- 9 Artykuł 93 rozporządzenia nr 1306/2013, zatytułowany „Przepisy dotyczące zasady wzajemnej zgodności”, stanowi w ust. 1:

„Przepisy dotyczące zasady wzajemnej zgodności obejmują podstawowe wymogi w zakresie zarządzania wynikające z prawa unijnego oraz normy utrzymania gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska, ustanowione na poziomie krajowym i wymienione w załączniku II, i odnoszące się do następujących obszarów:

- a) środowisko, zmiana klimatu oraz utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej;
- b) zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt i zdrowie roślin;
- c) dobrostan zwierząt”.

- 10 Załącznik II do tego rozporządzenia, zatytułowany „Zasady wzajemnej zgodności, zgodnie z art. 93”, ma następujące brzmienie:

„SMR: Wymóg podstawowy w zakresie zarządzania

[...]

Obszar	Główna kwestia	Wymogi i normy		
[...]	[...]	[...]		
Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt i zdrowie roślin	Środki ochrony roślin	SMR 10	Rozporządzenie [nr 1107/2009]	Artykuł 55 [akapit pierwszy i akapit drugie zdanie pierwsze]”

- 11 Rozdział II tytułu VI rozporządzenia nr 1306/2013, zatytułowany „System kontroli i kary administracyjne w związku z zasadą wzajemnej zgodności”, zawiera art. 96–101.

- 12 Artykuł 99 tego rozporządzenia, zatytułowany „Obliczanie kar administracyjnych”, stanowi:

„1. Karę administracyjną przewidzianą w art. 91 stosuje się w drodze zmniejszenia całkowitej kwoty płatności lub wykluczenia z płatności wymienionych w art. 92, które zostały lub mają zostać przyznane danemu beneficjentowi w odniesieniu do wniosków o przyznanie pomocy, które złożył lub złoży w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono nieprawidłowość.

[...]

2. [...]

Jednakże przypadki niezgodności stanowiące bezpośrednie ryzyko dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt zawsze prowadzą do zmniejszenia lub wykluczenia.

[...].

Rozporządzenie nr 1107/2009

- 13 Rozporządzenie nr 1107/2009 dotyczy wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin. Motywy 24 i 35 tego rozporządzenia stanowią:

„(24) Przepisy regulujące udzielanie zezwoleń muszą zapewniać wysoki poziom ochrony. W szczególności przy udzielaniu zezwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu nadrzędnym celem przeważającym nad poprawą produkcji roślinnej powinna być ochrona zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska. A zatem przed wprowadzaniem do obrotu środka ochrony roślin należy wykazać, że przynosi on jednoznaczną korzyść produkcji roślinnej i nie ma żadnego szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi i zwierząt, w tym grup szczególnie wrażliwych, ani żadnego niedopuszczalnego wpływu na środowisko.

[...]

(35) W celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, środki ochrony roślin powinny być stosowane w sposób właściwy, zgodnie z wydanym zezwoleniem [...].

- 14 Artykuł 1 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące udzielania zezwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu w postaci handlowej oraz dotyczące wprowadzania ich do obrotu, stosowania i kontrolowania we Wspólnocie [Europejskiej].

[...]

3. Celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, a także poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez zharmonizowanie zasad dotyczących wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, przy równoczesnej poprawie produkcji rolnej.

[...].

- 15 W podsekcji 1, zatytułowanej „Wymogi i treść”, znajdującej się w sekcji 1, zatytułowanej „Zezwolenie”, w rozdziale III rozporządzenia nr 1107/2009, zatytułowanym „Środki ochrony roślin”, art. 28, zatytułowany „Zezwolenie na wprowadzenie do obrotu i stosowanie”, stanowi w ust. 1:

„Środek ochrony roślin nie jest wprowadzany do obrotu ani stosowany, chyba że uzyskał zezwolenie w danym państwie członkowskim zgodnie z niniejszym rozporządzeniem”.

- 16 Artykuł 32 tego rozporządzenia, zatytułowany „Okres ważności”, w ust. 1 przewiduje:

„1. Okres ważności zezwolenia określa się w zezwoleniu.

Bez uszczerbku dla art. 44 ważność zezwolenia ustala się na okres nieprzekraczający jednego roku od daty wygaśnięcia ważności zatwierdzenia substancji czynnych, sejfnerów i synergetyków zawartych w danym środku ochrony roślin, a następnie na okres ważności zatwierdzenia substancji czynnych, sejfnerów i synergetyków zawartych w danym środku ochrony roślin.

[...]”.

- 17 Artykuł 46 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Okres na zużycie zapasów”, ma następujące brzmienie:

„W przypadku gdy państwo członkowskie wycofuje lub zmienia zezwolenie lub go nie odnawia, może ono przyznać dodatkowy okres w celu unieszkodliwienia, składowania, wprowadzania do obrotu i zużycia istniejących zapasów.

W przypadku gdy powody wycofania, zmiany lub nieprzedłużenia zezwolenia nie mają związku z ochroną zdrowia ludzi i zwierząt lub środowiska, okres na zużycie zapasów jest ograniczony i nie przekracza sześciu miesięcy dla sprzedaży i dystrybucji oraz dodatkowego okresu, nieprzekraczającego jednego roku, dla wyprzedaży, składowania i zużycia istniejących zapasów danych środków ochrony roślin”.

- 18 W sekcji 2 rozdziału III rozporządzenia nr 1107/2009, zatytułowanej „Stosowanie i informacje”, art. 55 tego rozporządzenia, zatytułowany „Stosowanie środków ochrony roślin”, w akapicie pierwszym i akapicie drugim zdanie pierwsze stanowi:

„Środki ochrony roślin muszą być stosowane właściwie.

Właściwe stosowanie obejmuje stosowanie zasad dobrej praktyki ochrony roślin i spełnianie warunków ustanowionych zgodnie z art. 31 i podanymi w etykietach”.

- 19 Artykuł 83 akapit drugi rozporządzenia nr 1107/2009 przewiduje:

„Odesłania do uchylonych dyrektyw traktuje się jak odesłania do niniejszego rozporządzenia. W szczególności odesłania znajdujące się w innych wspólnotowych aktach prawnych, takich jak rozporządzenie [nr 1782/2003], do art. 3 dyrektywy [Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotycząca wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. 1991, L 230, s. 1)] traktuje się jak odesłania do art. 55 niniejszego rozporządzenia”.

Dyrektywa 91/414

- 20 Dyrektywa 91/414 została uchylona rozporządzeniem nr 1107/2009 i obowiązywała do dnia 13 czerwca 2011 r.

- 21 Artykuł 3 tej dyrektywy miał następujące brzmienie:

„1. Państwa członkowskie stanowią, że środki ochrony roślin nie mogą być wprowadzane do obrotu na ich terytorium, chyba że państwa członkowskie zezwolą na ich dopuszczenie zgodnie z niniejszą dyrektywą, z wyjątkiem przypadku, gdy zamierzone zastosowanie takich środków jest objęte przepisami art. 22.

[...]

3. Państwa członkowskie stanowią, że środki ochrony roślin muszą być stosowane właściwie. Właściwe stosowanie obejmuje zgodność z warunkami ustalonymi na mocy art. 4 i określonymi na etykiecie oraz przestrzeganie zasad dobrej praktyki ochrony roślin, jak również, w każdym przypadku, gdy jest to możliwe, zasad zintegrowanej ochrony.

[...]”.

Prawo niderlandzkie

- 22 Artykuł 20 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (ustawy o środkach ochrony roślin i produktach biobójczych) z dnia 17 lutego 2007 r. (Stb. 2007, 125), w brzmieniu mającym zastosowanie w postępowaniu głównym, stanowi:

„Naruszenie rozporządzenia

1. Zabronione jest działanie z naruszeniem art. 28 ust. 1, art. 52 ust. 1 i 5, art. 55, art. 56 ust. 1, art. 58 ust. 1 i art. 64 rozporządzenia [nr 1107/2009] lub rozporządzeń wydanych na jego podstawie. [...]”.

- 23 Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB nr. WJZ/14194346 (ministerialne rozporządzenie wykonawcze nr WJZ/14194346 wdrażające WPR w odniesieniu do płatności bezpośrednich i wzajemnej zgodności) z dnia 11 grudnia 2014 r. (Stcrt. 2014, 36127), w brzmieniu mającym zastosowanie w postępowaniu głównym (zwane dalej „ministerialnym rozporządzeniem wykonawczym”), w art. 3.1 ust. 1 stanowi:

„Wzajemna zgodność:

1. Rolnik, który złożył wniosek o płatności bezpośrednie [...], przestrzega następujących przepisów:

a. wymogów w zakresie zarządzania, o których mowa w art. 93 ust. 1 rozporządzenia [nr 1306/2013], wymienionych w załączniku 3. [...]”.

- 24 Załącznik 3 do art. 3.1 ust. 1 lit. a) ministerialnego rozporządzenia wykonawczego ma następujące brzmienie:

„Wymogi zarządzania, o których mowa w art. 93 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013

[...]

Zagadnienie główne: środki ochrony roślin

SMR 10. Artykuł 55 [akapit pierwszy i akapit drugi] zdanie pierwsze rozporządzenia [nr 1107/2009]:

10.1

Artykuł 55 [akapit pierwszy i akapit drugi] zdanie pierwsze] rozporządzenia [nr 1107/2009]”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 25 W dniu 20 marca 2018 r. podmiot R. en R. złożył do ministra deklarację połączoną, w której domagał się wypłaty płatności bezpośrednich z tytułu WPR.
- 26 W dniu 11 października 2018 r. kontroler Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (organu ds. kontroli żywności i produktów konsumpcyjnych, Niderlandy) stwierdził, że jeden ze współników R. en R. używał środka ochrony roślin MECOP PP-2 (numer zezwolenia 12678N) w celu zwalczania szczawiu tępolistnego (*Rumex obtusifolius*). Ten środek ochrony roślin zawiera substancję czynną mecoprop-P. Zezwolenie na wspomniany środek ochrony roślin wygasło w dniu 30 stycznia 2016 r. Termin końcowy wprowadzania do obrotu owego produktu został wyznaczony na dzień 30 lipca 2016 r., a termin jego przydatności do użycia – na dzień 30 stycznia 2017 r.
- 27 W dniu 4 kwietnia 2019 r. minister, na podstawie ministerialnego rozrządzenia wykonawczego, nakazał wobec podmiotu R. en R. zmniejszenie kwoty przyznanych temu podmiotowi za rok 2018 płatności bezpośrednich o 3% ze względu na nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności, ponieważ podmiot ten stosował środek ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia.
- 28 Decyzją z dnia 21 sierpnia 2019 r. minister oddalił jako bezzasadne odwołanie od tego zmniejszenia wniesione przez podmiot R. en R. W decyzji tej zachowanie rozpatrywane w postępowaniu głównym zostało przeanalizowane jako przypadek nieprzestrzegania przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności ze względu na to, że stosowanie środka ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia, wchodzi w zakres SMR 10, odwołującego się do art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009.
- 29 Podmiot R. en R. odwołał się od tej decyzji do sądu odsyłającego.
- 30 Przed owym sądem podmiot R. en R. nie zaprzecza, że stosował środek ochrony roślin, w odniesieniu do którego zezwolenie już nie obowiązywało, lecz podnosi, że nie stanowi to naruszenia art. 55 rozporządzenia nr 1107/2009, ponieważ artykuł ten przewiduje jedynie, że środki ochrony roślin muszą być „stosowane właściwie”. Podmiot R. en R. podnosi, że stosowanie środka ochrony roślin, w odniesieniu do którego zezwolenie nie obowiązuje, stanowi naruszenie nie art. 55 rozporządzenia nr 1107/2009, lecz art. 28 tego rozporządzenia, zgodnie z którym środek ochrony roślin nie może być wprowadzony do obrotu ani stosowany, chyba że uzyskał zezwolenie. Ponieważ zaś ów art. 28 nie został wymieniony w załączniku II do rozporządzenia nr 1306/2013, jego naruszenie nie stanowi naruszenia przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności. Przed sądem odsyłającym podmiot R. en R. podnosi w konsekwencji, że minister niesłusznie stwierdził naruszenie SMR 10, wobec czego nie był uprawniony, aby kwotę płatności bezpośrednich, jaką należy przyznać temu podmiotowi za rok 2018, nakazać zmniejszyć o 3% z powodu nieprzestrzegania przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności.
- 31 Zdaniem sądu odsyłającego z literalnej wykładni art. 55 rozporządzenia nr 1107/2009, do którego odsyła SMR 10, wynika, że artykuł ten nie dotyczy sytuacji, kiedy stosowany jest środek ochrony roślin, w odniesieniu do którego zezwolenie nie obowiązuje. Niemniej jednak sąd odsyłający wskazuje, że taka wykładnia prowadziłaby do „dziwnej i być może również niepożądaney” konsekwencji polegającej na tym, iż w sytuacji, kiedy rolnik zastosował środek ochrony roślin, w odniesieniu do którego zezwolenie nie obowiązuje, nie można nakazać wobec niego żadnego

zmniejszenia z powodu nieprzestrzegania przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności, podczas gdy byłoby to możliwe w przypadku niewłaściwego stosowania środka ochrony roślin, który uzyskał zezwolenie.

- 32 Sąd odsyłający zastanawia się nad tym, czy wykładnię przedstawioną w poprzednim punkcie można pogodzić z celami polegającymi na ochronie zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz na ochronie środowiska naturalnego realizowanymi przez rozporządzenia nr 1306/2013 i nr 1107/2009.
- 33 Sąd odsyłający zastanawia się również w istocie nad powodami, które uzasadniały poczyniony przez prawodawcę Unii w art. 83 rozporządzenia nr 1107/2009 wybór, by przewidzieć, że dokonane w innych wspólnotowych aktach prawnych odniesienia do art. 3 dyrektywy 91/414 należy rozumieć jako odniesienia wyłącznie do art. 55 rozporządzenia nr 1107/2009, nie zaś również do art. 28 tego rozporządzenia.
- 34 W tych okolicznościach *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (administracyjny sąd apelacyjny do spraw gospodarczych) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy [SMR 10], który odsyła do art. 55 [akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009], należy interpretować w ten sposób, że wymóg ten dotyczy również sytuacji, w której zastosowano środek ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia w danym państwie członkowskim stosownie do tego drugiego rozporządzenia?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 35 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy SMR 10, który odsyła do art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009, należy interpretować w ten sposób, że dotyczy on również stosowania środka ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia w danym państwie członkowskim lub w odniesieniu do którego takie zezwolenie już nie obowiązuje i – w tym drugim przypadku – którego termin przydatności do użycia został przekroczony.
- 36 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa unijnego należy uwzględniać nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część on stanowi (wyrok z dnia 22 stycznia 2020 r., *Ursa Major Services*, C-814/18, EU:C:2020:27, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 37 Na wstępie należy zauważyć, że według sądu odsyłającego strony w postępowaniu głównym nie kwestionują, iż zezwolenie na przedmiotowy środek ochrony roślin wygasło w dniu 30 stycznia 2016 r. i że podczas stosowania tego środka przez stronę skarżącą w postępowaniu głównym termin jego przydatności do użycia, ustalony na dzień 30 stycznia 2017 r., również został przekroczony.
- 38 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z motywem 35 rozporządzenia nr 1107/2009 „właściwe stosowanie” środków ochrony roślin odpowiada stosowaniu „zgodnie z wydanym zezwoleniem”.

- 39 W tym względzie pojęcie „właściwego stosowania” użyte w art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009 należy rozumieć, jeśli chodzi o jego drugi człon, jako odsyłające do art. 28 ust. 1 tego rozporządzenia, który przewiduje, że środek ochrony roślin nie może być „stosowany”, chyba że „uzyskał zezwolenie” w danym państwie członkowskim.
- 40 Ponadto z art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009 wynika, że okres ważności zezwolenia określa się w zezwoleniu, a art. 46 tego rozporządzenia stanowi, że wycofaniu, zmianie lub wygaśnięciu zezwolenia może towarzyszyć dodatkowy okres w celu, w szczególności, zużycia istniejących zapasów.
- 41 Jak z tego wynika, „właściwe stosowanie”, którego przedmiotem powinny być środki ochrony roślin zgodnie z art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009, zakłada stosowanie objęte zarówno *ratione materiae*, jak i *ratione temporis* zezwoleniem wydanym zgodnie z art. 28 ust. 1 tego rozporządzenia i wywierającym skutki zgodnie z wymogami art. 32 ust. 1 i – w stosownym wypadku – art. 46 tego rozporządzenia.
- 42 W drugiej kolejności art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009 stanowi, że rozporządzenie to ustanawia przepisy dotyczące udzielania zezwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu w postaci handlowej oraz dotyczące wprowadzania ich do obrotu, stosowania i kontrolowania we Wspólnocie Europejskiej. Artykuł 1 ust. 3 tego rozporządzenia przewiduje, że celem tego rozporządzenia jest w szczególności zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska.
- 43 Jak wskazano w motywie 24 rozporządzenia nr 1107/2009, przepisy regulujące udzielanie zezwoleń muszą zapewniać wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska. Ten właśnie cel, zgodnie z motywem 35 tego rozporządzenia, jest realizowany przez właściwe stosowanie środków ochrony roślin zgodnie z wydanym zezwoleniem. W tym kontekście należy przypomnieć, że zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia nr 1306/2013 SMR 10 dotyczący przestrzegania art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009 ma na celu właśnie ochronę zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zdrowia roślin. SMR 10 należy zatem do podstawowych norm WPR w dziedzinie zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zdrowia roślin włączonych do systemu wzajemnej zgodności, od których spełnienia uzależniona jest całkowita płatność na rzecz beneficjentów niektórych rodzajów pomocy z tytułu WPR, zgodnie z motywami 53 i 54 rozporządzenia nr 1306/2013.
- 44 Zatem wykładnia wyłączająca z zakresu SMR 10 stosowanie środków ochrony roślin, które nie uzyskały zezwolenia w danym państwie członkowskim lub w odniesieniu do których zezwolenie już nie obowiązuje i których termin przydatności do użycia został przekroczony, byłaby sprzeczna z celem zasady wzajemnej zgodności, polegającym na zagwarantowaniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi, zwierząt, roślin oraz ochrony środowiska. Taka wykładnia oznaczałaby bowiem, że za stosowanie środka ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia, nie nałożono by na beneficjenta kary administracyjnej w postaci zmniejszenia kwoty płatności bezpośrednich, natomiast karę taką nałożono by na beneficjenta za stosowanie środka ochrony roślin, który uzyskał zezwolenie, lecz byłby stosowany z naruszeniem związanych z tym warunków. Środek ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia, byłby zatem wyłączony z zakresu stosowania zasady wzajemnej zgodności WPR, co byłoby niezgodne z celami tej polityki.
- 45 Jak z tego wynika, stosowanie środka ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia lub w odniesieniu do którego zezwolenie wygasło i – ewentualnie – upłynął termin przydatności do użycia, stanowi przypadek nieprzestrzegania SMR 10, figurującego w załączniku II do

rozporządzenia nr 1306/2013, zatytułowanym „Przepisy dotyczące zasady wzajemnej zgodności zgodnie z art. 93”, przez co pociąga za sobą karę administracyjną zgodnie z art. 91 i 99 rozporządzenia nr 1306/2013.

- 46 Wniosku tego nie podważa okoliczność, że zgodnie z art. 83 rozporządzenia nr 1107/2009 odniesienia w innych aktach prawnych, takich jak rozporządzenie nr 1782/2003, w art. 3 dyrektywy 91/414 należy rozumieć jako odniesienia do art. 55 rozporządzenia nr 1107/2009, nie zaś do art. 28 owego rozporządzenia. Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 91/414 nakładał bowiem na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, by środki ochrony roślin nie mogły być wprowadzane do obrotu i stosowane na ich terytorium, chyba że państwa członkowskie na to zezwolą. Przepis ten stanowi odpowiednik art. 28 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009. Z kolei art. 3 ust. 3 dyrektywy 91/414 nałożył na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, by środki ochrony roślin były stosowane właściwie, i stanowi odpowiednik art. 55 rozporządzenia nr 1107/2009. Z powodów przedstawionych w pkt 39 i 40 niniejszego wyroku poszanowanie art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009 wymaga, aby stosowany środek ochrony roślin był objęty obowiązującym zezwoleniem, zgodnie z art. 28 i 32 tego rozporządzenia. W konsekwencji w art. 83 rozporządzenia nr 1107/2009 nie jest potrzebne żadne wyraźne odesłanie do art. 28 tego rozporządzenia.
- 47 W świetle ogółu powyższych rozważań na przedstawione pytanie należy odpowiedzieć, iż SMR 10, który odsyła do art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 1107/2009, należy interpretować w ten sposób, że dotyczy on również stosowania środka ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia w danym państwie członkowskim lub w odniesieniu do którego takie zezwolenie już nie obowiązuje i – w tym drugim przypadku – którego termin przydatności do użycia został przekroczony.

W przedmiocie kosztów

- 48 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (dziesiąta izba) orzeka, co następuje:

Wymóg podstawowy w zakresie zarządzania 10, ustanowiony w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008, który odsyła do art. 55 akapit pierwszy i akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG, należy interpretować w ten sposób, że dotyczy on również stosowania środka ochrony roślin, który nie uzyskał zezwolenia w danym państwie członkowskim lub w odniesieniu do którego takie zezwolenie już nie obowiązuje i – w tym drugim przypadku – którego termin przydatności do użycia został przekroczony.

Podpisy